

RECEPȚIONAT

Agenția Națională pentru Cercetare
și Dezvoltare _____

_____ 2024

AVIZAT

Secția AȘM _____

_____ 2024

RAPORT ȘTIINȚIFIC ANUAL

pentru etapa 2023

privind implementarea proiectului din cadrul
Programului de Stat (2020–2023)

Proiectul Abordarea epistemologică a dezvoltării personale și a educației pentru societate: de la strategiile transdisciplinare la finalitățile pragmatice ale societății actuale din Republica Moldova
(titlul proiectului)

Cifra proiectului _____ 20.80009.1606.08

Prioritatea strategică IV. Provocări societale

Rectorul USM

ȘAROV Igor

(numele, prenumele)

(semnătura)

Consiliul științific

STEPANOV Georgeta

(numele, prenumele)

(semnătura)

Conducătorul proiectului

BOGATU Eugenia

(numele, prenumele)

(semnătura)

L.Ș.

Chișinău 2024

CUPRINS:

1. Scopul și obiectivele etapei 2023
2. Acțiunile planificate și realizate în 2023
3. Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect 2023 în limba română (Anexa nr. 1)
4. Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect 2023 în limba engleză (Anexa nr. 1)
5. Impactul științific/social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute
6. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect 2023:
 - Lista publicațiilor științifice 2023 (Anexa nr. 2)
 - Lista participărilor la conferințe
 - Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în proiect în mass-media
7. Executarea devizului de cheltuieli (Anexa nr. 3)
8. Componența echipei proiectului pentru anul 2023 (Anexa nr. 4)
9. Informații suplimentare (Anexa nr.5)

1. Scopul etapei 2023 conform proiectului depus la concurs

Propunerea de proiect „*Abordarea epistemologică a educației personale și a dezvoltării pentru societate: de la strategiile transdisciplinare la finalitățile pragmatice ale societății actuale din Republica Moldova*” reprezintă o activitate complexă, care are drept scop principal de a emite o viziune holistă în raport cu aceste 2 părți distincte din filosofie – dezvoltarea personală și educația pentru societate. Aceste 2 discipline care fac parte din programa școlară valabilă pentru cele 3 cicluri – primar, gimnazial și liceal, reprezintă baza în raport cu care se fundamentează formarea cetățenilor din Republica Moldova. Proiectul în cauză este un feed-back la faptul că în școlile din Republica Moldova au fost introduse, începând cu 1 septembrie 2018, două discipline noi – *Dezvoltarea personală* și *Educația pentru societate*. Această formare vizează neapărat prezența unei temeinice abordări din perspectivă filosofică a dezvoltării personale și a educației pentru societate. Ne-am propus să contribuim la conștientizarea necesității studierii filosofiei încă din școală; că orice construct de natură cognitivă și afectivă are temeuri filosofice. Nu în ultimul rând, în cadrul proiectului dorim să contribuim la re-gândirea educației atât la nivel individual, cât și la nivel social.

2. Obiectivele etapei 2023

- Conceptualizarea componentei epistemologice a educației pentru societate.
- Determinarea aspectelor epistemologice a dezvoltării personale la adolescenți.
- Elaborarea întrebărilor utilizate în filosofia pentru copii în cadrul atelierelor de filosofie.
- Justificarea finalităților educației pentru societate în Republica Moldova.
- Analiza aplicării gândirii critice la copiii implicați în ateliere de filosofie.
- Evaluarea dezvoltării identității la adolescenți prin filosofia pentru copii.
- Estimarea performanței creative ca finalitate a educației pentru societate.

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei 2023

Realizarea scopului și obiectivelor etapei 2023 au constat din următoarele:

- Documentarea privind temele care se vor regăsi în manualul *Dezvoltare personală* pentru elevii claselor a 12-a.
- Realizarea atelierelor de *Filosofie pentru copii*. În cadrul acestora, prezentarea compartimentelor esențiale din filosofie valabile pentru dezvoltarea unei personalități armonioase, implicit pentru dezvoltarea unei societăți democratice. Temele analizate vizează personalizarea dezvoltării, practicarea voluntariatului, orientarea vocațională, petrecerea timpului liber
- Elaborarea temelor; selectarea imaginilor; întocmirea exercițiilor etc. pentru conceptul manualului la disciplina *Educație pentru societate*, clasa a 12-a. Temele elaborate își propun să fie actuale iar activitățile interactive propuse elevilor în cadrul conceptelor de manuale vor contribui la dezvoltarea lor personală, emoțională.
- Definitivarea conținuturilor pentru 2 manuale la disciplinele - *Educație pentru societate* și *Dezvoltare personală*, clasa a 12-a
- 9 Ateliere de Filosofie pentru copii.
- 10 Teze ale conferințelor științifice publicate.
- 10 Participări la conferințe științifice naționale și internaționale.
- 6 articole publicate în reviste științifice.
- 10 Participări la conferințe științifice naționale și internaționale.

- 1 concept de manual *Dezvoltare personală, cl.12.*
- 1 concept de manual *Educație pentru societate, cl.12.*
- Organizată Masa Rotundă: *Filosofie, învățare, dezvoltare personală.*
- 4 Seminare de cercetare în cadrul proiectului.

4. Acțiunile realizate

Concept de manual - *Dezvoltare personală, cl.12* care va putea servi drept suport pentru elevii și profesorii implicați în activitatea de predare-învățare.

Concept de manual - *Educație pentru societate, cl.12* care va putea servi drept suport pentru elevii și profesorii implicați în activitatea de predare-învățare.

4 Ateliere de Filosofie pentru copii conform acțiunilor planificate dar realizate au fost 5 ateliere.

Planificate 10 teze ale conferințelor științifice, realizat 12 teze ale conferințelor publicate.

6 articole publicate în reviste științifice planificate, mai mult de 10 articole publicate.

10 Participări la conferințe științifice naționale și internaționale, mai mult de 30 de participări la conferințe realizate.

Organizată Masa Rotundă cu privire la rezultatele obținute în cadrul proiectului.

Organizarea, moderarea mesei rotunde din 12 aprilie, cu tema „*Profesorii în societatea digitală: noi competențe și o nouă filosofie didactică?*” în cadrul Conferinței Internaționale „Smart Diaspora: Diaspora în Învățământul Superior, Știință, Inovare, Antreprenoriat 2023”, 10-13 aprilie, Timișoara; atelier „*Educație pentru societate: pedagogii inovative bazate pe evidențe și transformare digitală, politici educaționale, educație morală. Practici relevante.*”

Seminare de cercetare în cadrul proiectului 4 planificate, 7 realizate:

- Seminarul de cercetare organizat în cadrul Centrului de cercetare Filosofie Teoretică, Filosofie Practică și Epistemologie Aplicată, USM Profesor Invitat – doctor Miruna Andreea Balosin, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj Napoca. Titlul prelegerii *Visul UE – Spațiul european al educației*, 31 ianuarie 2023.
- Seminarul de cercetare organizat în cadrul Centrului de cercetare Filosofie Teoretică, Filosofie Practică și Epistemologie Aplicată, USM Profesor Invitat – Bogdan Suceavă, Universitatea California State University. Titlul prelegerii *Tradiția „gazetei matematice” și importanța ei în domeniul educației*, 10 februarie 2023.
- Seminarul de cercetare organizat în cadrul Centrului de cercetare Filosofie Teoretică, Filosofie Practică și Epistemologie Aplicată, USM Profesor Invitat – profesor, doctor John Symons, University of Kansas, USA. Titlul prelegerii „*Machine Learning and Scientific Inquiry*”, 30 martie 2023.
- Seminarul de cercetare organizat în cadrul Centrului de cercetare Filosofie Teoretică, Filosofie Practică și Epistemologie Aplicată, USM Profesor Invitat – psiholog, doctor Sebastian Vaida, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca. Titlul prelegerii „*Dezvoltarea competențelor socio-emoționale la adolescenți*”, 30 martie 2023.
- Seminarul de cercetare organizat în cadrul Centrului de cercetare Filosofie Teoretică, Filosofie Practică și Epistemologie Aplicată, USM Profesor Invitat – profesor, doctor Vasile Flueraș, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca. Titlul prelegerii „*Conceptele de dezvoltare și competență în educație*”, 30 mai 2023.
- Seminarul de cercetare organizat în cadrul Centrului de cercetare Filosofie Teoretică, Filosofie Practică și Epistemologie Aplicată, USM Profesor Invitat – profesor, doctor Alexandru Balas, University of New York College at Cortland, USA. Titlul prelegerii

„When Good People Do Something. The Actions of Two Romanians and a Salvadoran During the Holocaust”, 9 noiembrie 2023.

- Seminarul de cercetare organizat în cadrul Centrului de cercetare Filosofie Teoretică, Filosofie Practică și Epistemologie Aplicată, USM. Profesor Invitat – profesor, doctor Carmen Pavel, Kings College, London. Titlul prelegerii „Statul de drept: o idee de substanță, nu numai de formă”. – 7 decembrie 2023.

5. Rezultatele obținute

Rezultatele obținute în anul 2023 în cadrul proiectului „Abordarea epistemologică a educației personale și a dezvoltării pentru societate: de la strategiile transdisciplinare la finalitățile pragmatice ale societății actuale din Republica Moldova” sunt în acord cu obiectivele, acțiunile planificate, resursele umane și materiale. Astfel, în total, s-au obținut următoarele rezultate:

Monografii – 3

Capitole în monografii naționale/internaționale – 5

Articole în reviste științifice din bazele de date Web of Science și SCOPUS – 2

Articole în alte reviste științifice din străinătate recunoscute – 7

Articole în reviste din Registrul National al revistelor de profil, categoria B – 1

Articole în culegeri științifice naționale/internaționale – 1

Teze ale conferințelor științifice – 12

Teze de doctor habilitat -1

Ghid metodic pentru învățământul universitar – 1

Concept de manual *Dezvoltare personală, cl.12* – 1

Concept de manual *Educație pentru societate, cl.12* - 1

În lucrarea *Cum să faci filosofie cu copiii?* (București: Eikon, 2023), prof. Marin Bălan arată că filosofia pentru copii face apel la trei forme generice de gândire: gândire critică, creativă și grijulie (caring), fiecare dintre ele fiind ghidată de o idee fundamentală: gândirea critică este preocupată de adevăr; gândirea creativă, de căutarea sensului, artistul, de exemplu, fiind mai puțin preocupat de a spune adevărul decât de a da sens operei sale; gândirea grijulie este atentă la valorile pe care le pune în joc comunitatea de cercetare: colaborare, ajutor reciproc, ascultare, compasiune, empatie etc. Atunci când aceste trei forme de gândire sunt prezente în comunitate, pot lua naștere judecăți rezonabile preocupate, în aceeași măsură, de adevăr, sens și valori.

Lucrarea Eugeniei Bogatu, *Perspective pragmatiste în comunicare. Interpretări semiotice* (București: Editura Universității din București, 2024), pune accent pe prezentarea componentelor de bază ale analizei procesului de comunicare din perspectivă pragmatică. Este determinat raportul dintre cunoaștere și comunicare atât în plan individual cât și în plan social, academic, evidențiindu-se perspectivele pragmatismului asupra procesului de cunoaștere și comunicare. Modurile de conduită rațională ajung să ne impună în perspectiva situațiilor ulterioare în care cunoaștem, comunicăm și acționăm. Semnificațiile cognitive au un rol considerabil, deoarece comportă un caracter aproape infailibil, care transcende realitățile comune și caută să se amplaseze în majoritatea cazurilor în zona academicului, acolo unde cunoașterea are un caracter complex, acolo unde este organizată în raport cu un scop bine determinat. Sensul și obiectivele acestui tip de cunoaștere sunt prestabilite de cutumele de cercetători, noutățile în domeniu, limbajul conceptual valabil pentru domeniul în care se realizează această cunoaștere. Autoarea își propune să demonstreze importanța și contribuția distinctivă a pragmatismului în înțelegerea și studiul comunicării, să promoveze linia de cercetare care examinează relația dintre pragmatism

și comunicare, să contribuie la dezvoltarea abordărilor academice contemporane de studiere a comunicării din perspectiva pragmatismului.

În lucrarea *Membranele înțelegerii*, Adrian Niță continuă și dezvoltă câteva idei dintr-un proiect mai larg, dedicat epocii spiritului. În lucrarea *Epoca spiritului* (2020) se analizează relația suflet, rațiune, spirit, și se pune în evidență trecerea omului de la vârsta sufletului la cea a rațiunii; apoi, odată cu încheierea virtuților constructive ale rațiunii, se arată trecerea la epoca spiritului. Dacă prima epocă stă sub semnul lui Augustin (ce întemeiază filosofic ideile Sfântului Pavel), cea de-a doua stă sub semnul lui Descartes (Leibniz, Kant și alții). Epoca spiritului, în schimb, se centrează pe categoria de înțelegere, dat fiind faptul că lumea mileniului trei este, sau ar trebui să fie, structurată de înțelegere. Având o relație privilegiată cu etica, trecerea de la suflet la rațiune și apoi la spirit este consonantă cu trecerea de la cosmos la univers și respectiv la lume, sau, disciplinar, de la teologie, la știință, și apoi la etică – așa cum vedem la Jean Luc Marion și alții. În *Membranele înțelegerii* se analizează toate aceste probleme așa cum se reflectă în literatura actuală (de după anul 2000), la: Jose Saramago, Javier Marias, Carlos Franz, Orhan Pamuk, Salman Rushdie, Michel Houellebecq, Bogdan Suceavă, Ian McEwan, Mircea Cărtărescu.

În textul prezentat la Congresul Leibniz, *Timp și înțelegere în cea mai bună dintre toate lumile posibile*, Adrian Niță arată că lumea actuală este adusă în existență în virtutea faptului că deține cea mai mare cantitate de bine (în acord cu legea optimului). Care este locul înțelegerii în cea mai bună dintre toate lumile posibile? Ca raționalist, Leibniz face din rațiune (și intelect; abia Kant le va separa în mod hotărâtor), principala capacitate umană – rațiunea funcționând atât ca rațiune suficientă, ca lege, ca principiu, ca principiu ultim, dar și ca super-principiu (principiul optimului). Autorul își propune să vadă cum funcționează înțelegerea (înțelegere în sens semnificație, nu intelect) în cea mai bună dintre toate lumile posibile și să testeze ipoteza dacă nu cumva înțelegerea (înțelegere în sens de semnificație) este un alt versant la binelui. Văzute împreună, bine și înțelegere ne-ar putea da o imagine foarte actuală cu privire la metafizica lui Leibniz.

În textul prezentat la Congresul Leibniz, *Rațiune, memorie și educație în metafizica lui Leibniz*, Eugenia Bogatu trece în revistă câteva sensuri ale rațiunii și apoi urmărește să vadă care este locul memoriei în acest demers: de ce avem nevoie să ne amintim pașii pe care îi face rațiunea? Vom găsi la un nivel, cum seria de lucruri existente se continuă în mod nedefinit; deci, memoria este pusă în dificultate în fața unei serii, practic, infinite de etape. La nivelul existenței posibile, așa cum vedem în finalul *Eseurilor de Teodicee*, fiecare lume posibilă conține o carte în care se notează, spre buna memorare, faptele din acea lume – am avea deci o serie infinită de cărți finite? Autoarea și-a propus în acest text să spună câteva cuvinte despre această provocare.

În textul *Leibniz despre principiul continuității*, publicat în volumul colectiv Ion Tănăsescu (coord.), *Studii de istoria filosofiei universale*, vol. XXXI, București, Editura Academiei, 2023, pp. 167-180, Adrian Niță argumentează ideea că omul este o oglindă vie a universului, sau ca spirit, este o oglindă vie a divinității, este strâns legată de tema continuității. Autorul abordează această problemă nu atât din perspectiva teoriei cunoașterii, cât mai ales din perspectivă metafizică. Rezolvarea labirintului continuumului constituie firul Ariadnei prin labirintul gândirii leibniziane, cu ajutorul căruia se ajunge la capătul multor probleme ridicate de textele marelui gânditor. La fel ca firul Ariadnei, soluția labirintului are două capete, unul este situat în principiul continuității, altul în teoria posibilității sau, altfel spus, plecând de la teoria problematică a continuității vom ajunge la capătul luminos, adică zona de posibilitate.

În textul *Identitate și adevăr la Salman Rushdie*, publicat în prestigioasa revistă indexată Scopus *Analele Universității din Craiova. Seria Filosofie*, nr 2, 2023, Adrian Niță analizează semnele epocii spiritului în lucrarea *Versurile satanice*, de Salman Rushdie, cu un accent deosebit pe membranele identității, adevărul și experiențele spirituale prin care sunt conduse personajele acestei lucrări. Din perspectiva multiplelor straturi de semnificații, cu alte cuvinte, din perspectiva membranelor înțelegerii, lumea în sensul lui Rushdie este un set de membrane de vis și membrane de realitate, de membrane ale binelui și membrane ale răului, care se împletesc, uneori se mișcă în armonie, alteori în disonanță, dar în care este întotdeauna loc de iubire.

În textul *Lumea ca miniatură la Pamuk* (publicat în *Journal of Inter & Transdisciplinary Studies*, nr. 1/2023 https://rjit.inmediasresebooks.eu/wp-content/uploads/2023_01_01.pdf) Adrian Niță argumentează că cel mai celebru roman al lui Pamuk, și cel mai valoros, *Mă numesc Roșu*, este construit în așa fel încât să vedem clar membranele ce compun lumea: unele sunt membranele binelui, altele membranele adevărului, frumosului, dreptății sau iubirii; toate împreună se întretes și dau o genială îmbinare în care bine, adevăr, frumos conviețuiesc sau se luptă, iar dreptatea și iubirea, căutate de la început și până la sfârșit ies în cele din urmă învingătoare. Textul abordează din perspectivă inter și multidisciplinară (filosofie, literatură, etică, estetică) problema membranelor lumii ca miniatură la Pamuk.

În textul *Creativity in Whitehead and Noica* (prezentat la simpozionul internațional „Exploring the Metaphysics of AN Whitehead: Process, Actual Occasions and the Divine”, București, 31 oct – 1 nov 2023), Adrian Niță analizează rolul și locul creativității în două mari sisteme metafizice din filosofia secolului XX, elaborate de Whitehead și Noica, și modul în care acestea sunt conectate. În prima parte este introdusă problema creativității; în partea a doua a lucrării, creativitatea apare la Whitehead ca universalul universalelor; în partea a treia creativitatea este prezentată, în legătură cu Noica, ca o condiție a culturii europene; în ultima parte, sunt prezentate câteva concluzii.

Preocupările pentru egalitatea în drepturi dintre bărbați și femei în Republica Moldova sunt relativ recente. Nu putem vorbi despre o tradiție bine stabilită din acest punct de vedere cu privire la politica feminismului. Abia în ultimii ani, în baza unor proiecte elaborate cu sprijinul Consiliului Europei, au început să fie studiate un șir de aspecte care țin de participarea femeilor la viața publică și politică din Republica Moldova. Deși în plan teoretic se vorbește suficient de mult din acest punct de vedere, în realitatea nemijlocită observăm un șir de precarități legate de egalitatea în drepturi dintre bărbați și femei. Acest lucru se datorează în mare măsură faptului că Republica Moldova este un stat post-sovietic. În mentalitățile oamenilor din acest spațiu sunt întipărite practicile societății anterioare, când educația patriarhală domina întreaga societate. De educația în societate sunt în mare măsură responsabile femeile care activează în acest domeniu. Este foarte important ca pregătirea lor să fie făcută la cel mai înalt nivel posibil, pentru că de calitatea educației pe care o realizează în contextele educaționale rezultă calitatea societății în prezent și, cu atât mai mult, în viitor.

6. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului

Impactul științific, social acestui proiect filosofic vine de la o realitate obiectivă din punct de vedere pragmatic: lipsa unei viziuni și abordări filosofice a conceptelor de educație pentru societate și dezvoltare personală; lipsa unor manuale pentru disciplinele *Dezvoltare personală* și *Educația pentru societate* pentru ciclurile de gimnaziu și liceu. Abordarea filosofică în cadrul

curriculum-urilor prevăzute pentru aceste 2 discipline este atât de necesară, mai ales ținând cont și de faptul că cea mai profundă viziune și abordare complexă a formării viitorilor cetățeni ai Republicii Moldova vine dinspre filosofie. Este vorba de o filosofie pragmatistă care ar re-orienta și ar ghida învățământul din Republica Moldova spre autenticitate, respectiv spre niște finalități pragmatice care presupun formarea unor personalități integre, capabile să acționeze eficient atât la nivel privat, cât și la nivelul sferei publice. În cadrul acestui proiect am demonstrat importanța strategiilor transdisciplinare în predarea disciplinelor socio-umane în școală, universitate, mai ales că actuala paradigmă care se impune în formarea elevilor, studenților din punct de vedere cognitiv este cea de natură inter-pluri-transdisciplinară. În formarea elevilor, respectiv a studenților cognitivul se raportează în sensul cel mai direct la partea afectivă. Din acest punct de vedere este necesar de a vorbi despre educație din perspectivă filosofică, adică mai corect ar fi să vorbim despre o filosofie a educației.

7. Colaborare la nivel național și internațional în cadrul implementării proiectului

În cadrul proiectului, la nivel național, apreciem înalt colaborarea cu următoarele instituții:

- Departamentul Științe Socioumane, Universitatea Tehnică a Moldovei;
- Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice;
- Institutul de Filologie Română „B. Petriceicu-Hașdeu”;
- Universitatea de Stat din Comrat;
- Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”;
- Liceul Teoretic „Gh.Asachi” Chișinău;
- Biblioteca Națională a Republicii Moldova.

În cadrul proiectului, la nivel internațional realizăm activități științifice extraordinare împreună cu:

- Facultatea de Filosofie din cadrul Universității București;
- Doctorul Alexandru Balas, University of New York College at Cortland, USA;
- Doctorul John Symons, University of Kansas, USA;
- Doctorul Sebastian Vaida, doctor Vasile Flueraș, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca;
- Profesorul Bogdan Suceavă, Universitatea California State University;
- Association des sociétés de philosophie de langue française, Neuchâtel;
- Societatea Leibniz din Germania;
- Institutul de Filosofie și Psihologie „Constantin Rădulescu-Motru”, Academia Română;
- Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice, Iași, Universitatea „A.I.Cuza”;
- Academia Română, Filiala Iași;
- Departamentul de Psihologie, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca;
- Institutul de Cercetări Economice și sociale „Gh. Zane”, Iași;
- Institutul de cercetări interdisciplinare, Iași;
- Societatea Leibniz din România;
- Institutul pentru Studiul Comparat al Civilizațiilor;
- Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava;
- Université Catholique de Louvain.

Organizăm diverse activități științifice și participăm la mese rotunde, conferințe științifice, lecții publice organizate atât în cadrul proiectului de stat cât și proiectelor derulate în

cadrul acestor instituții.

8. Dificultățile în realizarea proiectului (financiare, organizatorice, legate de resursele umane etc.) (după caz)

Dificultățile resimțite în cadrul proiectului au ținut de finanțarea insuficientă, care din punctul nostru de vedere nu ne-a permis consolidarea unei echipe mai mari.

9. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de publicații

A se vedea Anexa 2

10. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de prezentări la foruri științifice.

(comunicări, postere – pentru cazurile când nu au fost publicate în materialele conferințelor)

Diseminarea rezultatelor obținute a fost realizată sub formă de prezentarea rezultatelor cercetărilor științifice în cadrul conferințelor internaționale, cu participare internațională și naționale. Lista membrilor proiectului care au prezentat comunicări:

- BOGATU, Eugenia, dr., Colocviul Internațional de Antropologie, Ediția a IV-a, USM, 16-17 februarie 2023. *Considerații privind educația științifică în contextul învățământului doctoral din Republica Moldova*. Prezentare orală.
- BOGATU, Eugenia, dr., Colocviul internațional Leibniz, 7 aprilie, 2023. „Timp, memorie, limbaj”. *Rațiune și memorie în gândirea lui Leibniz*. Prezentare orală.
- BOGATU, Eugenia, dr., Conferința internațională Smart Diaspora: Diaspora în Învățământul Superior, Știință, Inovare, Antreprenariat 2023”, 10-13 aprilie, 2023, Timișoara. *Profesorii în societatea digitală: noi competențe și o nouă filosofie didactică?* Prezentare orală.
- BOGATU, Eugenia, dr., Colocviul Internațional „Emil Cioran”, Ediția a XXIX- a, Rășinari, Județul Sibiu, România 5-7 mai, 2023. *Emil Cioran și Joseph de Maistre – reflecții despre modernitate*. Prezentare orală.
- BOGATU, Eugenia, dr., Conferința Științifică Internațională Cercetarea, Dezvoltarea și Inovarea din perspectiva eticii globale, Universitatea Tehnică a Moldovei, Ediția a IV-a, 12 mai. *Valori și performanțe ale cercetării în mediul universitar*. Prezentare orală.
- BOGATU, Eugenia, dr., Facultatea de Filosofie, Universitatea București, Conferința Internațională „Arta (post)modernă: mișcarea ca transformare”, *Frumusețe curgătoare: o cercetare inter si multidisciplinară*, 19 mai. Prezentare orală.
- BOGATU, Eugenia, dr., Conferința Internațională, Iași, Inst. Zane, Academia Română, filiala Iași, „Problematica feministă în structura social-economică a lumii contemporane”, Ediția a XIV-a, 26 mai. *The meaning and role of women in the post-soviet society. The case of the Republic of Moldova*. Prezentare orală.
- BOGATU, Eugenia, dr., Conferințele București-Chișinău, USM, 25-27 mai, Ediția a IV-a, Identitate și valori culturale în context european”. *Educația gândirii critice în Republica Moldova: ipostaze optimizatoare*. Prezentare orală.
- BOGATU, Eugenia, dr., The new enlightenment between traditions and challenges, Crossroads of Civilizations, The First Edition of the World Congress for the Comparative Study of Civilizations, July 2-7, 2023, Bucharest, Romania, Dimitrie Cantemir, Christian University. *Between East and West – the Sources of Leibniz's Optimism*. Prezentare orală.
- BOGATU, Eugenia, dr., Vorträge des XI. Internationalen Leibniz-Kongresses 31.Iulie – 4 August 2023, Leibniz Universität Hannover Deutschland, Band 1, Herausgegeben von

- Wenchao Li, Charlotte Wahl, Sven Erdner, Bianca Carina Schwarze und Yue Dan. *Reason, Memory and Education in Leibniz's Metaphysics*. Prezentare orală.
- BOGATU, Eugenia, dr., XXXIXe Congrès de l'ASPLF Neuchâtel, Association des sociétés de philosophie de langue française (ASPLF) mardi 22-samedi - 26 août 2023. *Identité fluide: une recherche inter et pluridisciplinaire*. Prezentare orală.
 - BOGATU, Eugenia, dr., Conferința științifică națională cu participare internațională Psihologia și paradigmele ei explicative – Cognitione, gândire, creativitate, Dezvoltare personală, spiritualitate și comunicare, Departamentul de psihologie și Științele Educației, Ediția a IV-a, 23 septembrie, 2023. *Ipostaze ale autenticității umane*, Prezentare orală.
 - BOGATU, Eugenia, dr., Conferința Internațională *Educația din perspectiva valorilor*, Ediția a XV-a, Universitatea „1 decembrie 1918” din Alba Iulia, România, 29 septembrie – 1 octombrie 2023. *Aspecte ale autenticității în integrarea propriului sine*. Prezentare orală.
 - BOGATU, Eugenia, dr., Conferința Științifico-Practică Internațională „Securitatea umană și socială în statul democratic”, USM, Institutul de administrare publică, 27 octombrie 2023. *Educația din perspectiva autenticității*. Prezentare orală.
 - MĂRGĂRINT, Tatiana, dr., Colocviul Internațional de Antropologie, Ediția a IV-a, USM, 16-17 februarie 2023. *Experiența de viață a copiilor în situație de stradă. Un studiu de antropologie socială*. Prezentare orală.
 - BOGATU, Eugenia, dr., Conferința Internațională *Universality of Aesthetic Experience in Individual Contexts*, 22-26 February 2023, USV Neuroaesthetics Lab Inaugural Conference, The sense of art is the emotion of science, Universitatea Ștefan cel Mare, Suceava. *Perception and truth in Peirce and James*. Prezentare orală.
 - BĂLAN, Marin, dr., Conferința „Integrare prin Cercetare și Inovare”, dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare, Chișinău, noiembrie 2023. *Etica grijii și gândirea grijulie în filosofia pentru copii*. https://cercetare.usm.md/wp-content/uploads/Program_6_noiembrie.pdf Prezentare orală.
 - BĂLAN, Marin, dr., Conferințele Chișinău-București „Identitate și valori culturale în context european” ediția a IV-a, 26 mai 2023. *Construirea identității elevului prin discuția filosofică*. <https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Program-Conferinta-Bucuresti-Chisinau-2023.pdf> Prezentare orală.
 - BĂLAN, Marin, dr., Simpozion Național cu participare internațională „Te caută o carte” Inspectoratul Școlar al Municipiului București, Casa Corpului Didactic București, 18 mai 2023. *Morală „predată” sau morală „discutată”?* Prezentare orală.
 - BĂLAN, Marin, dr., Conferința Științifică Internațională Cercetarea, Dezvoltarea și Inovarea din Perspectiva Eticii Globale, ediția a IV-a (International Scientific Conference RESEARCH, Innovation and Development from the Perspective of the Global Ethics, 4th Edition), Universitatea Tehnică a Moldovei, Facultatea Calculatoare, Informatică și Microelectronică, Departamentul Științe Socioumane, 12 mai, 2023. *Poate fi predată etica?* <https://fcim.utm.md/in-prim-plan/conferinta-stiintifica-internationala-cercetarea-dezvoltarea-si-inovarea-din-perspectiva-eticii-globale-editia-a-iv-a/> Prezentare orală.
 - BĂLAN, Marin, dr., Simpozion Național „Educația = Creativitate, Implicare, Profesionalism”, ediția a VIII-a, 24 martie 2023. *Dezvoltarea creativității prin experimente de gândire*. Prezentare orală.

- BĂLAN, Marin, dr., Dezbaterile CCEA. 26 octombrie 2023. *Filosofia cu/ pentru copii – o regândire a filosofiei ca disciplină*. <https://www.ccea.ro/dezbaterile-ccea-programul-semestrului-i-2023-2024/> Prezentare orală.
- BĂLAN, Marin, dr., Prezentare în cadrul Şcolii de vară „Filosofie pentru liceeni”, ediția a III-a, Bucureşti, 4-8 septembrie 2023. *Există o vârstă anume pentru filosofie?* <https://filosofie.unibuc.ro/scoala-de-vara-filosofie-pentru-liceeni-editia-a-iii-a/> Prezentare orală.
- BĂLAN, Marin, dr., Workshop de formare P4C cu cadre didactice din învățământul primar și preșcolar (Școala Gimnazială Nr. 81, București) 15 noiembrie 2023 https://filosofie.unibuc.ro/practica-filosofiei-pentru-copii-in-scoala-primara-15-16-noiembrie-2023/?fbclid=IwAR1cOVbhSgiHwXK_RSM6LZo1RWnLePxeEKntwfOoKuy1s38ModbnLBTUbc8 *Folosirea dilemelor morale în atelierelor de filosofie pentru copii*. Prezentare orală.
- BĂLAN, Marin, dr., Workshop de formare P4C cu cadre didactice din învățământul primar și preșcolar (Școala Gimnazială „Pia Brătianu”, București), 16 noiembrie 2023 *Folosirea experimentelor de gândire în atelierelor de filosofie pentru copii*, https://filosofie.unibuc.ro/practica-filosofiei-pentru-copii-in-scoala-primara-15-16-noiembrie-2023/?fbclid=IwAR1cOVbhSgiHwXK_RSM6LZo1RWnLePxeEKntwfOoKuy1s38ModbnLBTUbc8 Prezentare orală.
- BĂLAN, Marin, dr., Workshop de formare Cercul pedagogic, învățământ primar, sector 6, București 15 decembrie 2023. *Filosofia pentru copii și experimentul de gândire*. https://filosofie.unibuc.ro/colegul-nostru-conf-univ-dr-marin-balan-invitat-la-workshop-ul-de-formare-filosofia-pentru-copii-si-experimentul-de-gandire-15-12-2023/?fbclid=IwAR3NGV_PZGa19A_Om-OJwR1V8l3StqzgZ_nAy9AjHN3Dkeg8CiQV2bMomnc Prezentare orală.
- NIȚĂ, Adrian, dr., Conferința Internațională Universality of Aesthetic Experience in Individual Contexts, 22-26 February 2023, USV Neuroaesthetics Lab Inaugural Conference, The sense of art is the emotion od science, Universitatea Ștefan cel Mare, Suceava. *Imagination and perception in the 17th century*. Prezentare orală.
- BOGATU, Eugenia, dr., Conferința Internațională Jean Monnet, Parteneriatul Estic: spre o comunitate europeană a democrației și prosperității, USM. *Perspective ale educației pragmatice în Republica Moldova*. Prezentare orală.
- BOGATU, Eugenia, dr., Conferința Internațională Filologia modernă: Realizări și perspective în context european (ediția a XVII-a) cu genericul Bogdan Petriceicu-Hasdeu: 185 de ani de la naștere, Chișinău, 5-6 octombrie 2023. *Contribuția lui Bogdan Petriceicu-Hasdeu la evoluția limbii și a culturii românești în context european*. Prezentare orală.
- BOGATU, Eugenia, dr., Conferința națională cu participare internațională *Integrare prin cercetare și inovare* dedicată Zilei Internaționale a științei pentru pace și dezvoltare, 9-10 noiembrie 2023. *Aspecte definitorii ale educației sociale în Republica Moldova*. Prezentare orală.

- BOGATU, Eugenia, dr., Colocviul Național al Centrului de Hermeneutică, Fenomenologie și Filosofie Practică, Ediția a XIV-a, 17-18 noiembrie 2023 UAIC. *Impactul realității virtuale asupra conștiinței umane*. Prezentare orală.
- BOGATU, Eugenia, dr., Conferința națională *Implementarea standardului de calificare, Domeniul de formare profesională 0223 Filosofie și Etică 0220 Antropologie* în cadrul Proiectului *Învățământul superior din Moldova, 25-26 octombrie 2023. Priorități ale educației filosofice și antropologice actuale și competențe de viitor*. Prezentare orală.
- MĂRGĂRINT, Tatiana, dr., Conferințele București - Chișinău *Identitate și valori culturale în context european*, Ediția a IV-a 26 mai 2023. *Percepții ale copiilor în situații de stradă privind educația*. Prezentare orală.
- MĂRGĂRINT, Tatiana, dr., Conferința națională *Implementarea standardului de calificare, Domeniul de formare profesională 0223 Filosofie și Etică 0220 Antropologie* în cadrul Proiectului *Învățământul superior din Moldova, 25-26 octombrie 2023. Aspecte epistemologice în elaborarea CNC nivel 7 Antropologie*. Prezentare orală.
- URSU, Cristina, drd., Conferința Internațională *Educația din perspectiva valorilor*, Ediția a XV-a, Universitatea „1 decembrie 1918” din Alba Iulia, România, 29 septembrie – 1 octombrie 2023 *Interpretări fenomenologice ale privirii în E-learning*. Prezentare orală.
- URSU, Cristina, drd., Conferința Cercetare și inovare, USM, 2023, Rolul întrebării în cercetarea filosofică. „Peter Pan” și o întrebare existențială. Prezentare orală.

11. Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în proiect în mass-media:

- Emisiuni radio/TV de popularizare a științei
- Niță, Adrian. Emisiunea „Izvoare de filosofie”, Radio România Cultural, din 6 ianuarie 2023. Subiect: anul filosofic 2022.
- Niță, Adrian. Emisiunea „Izvoare de filosofie”, Radio România Cultural, din 16 iunie 2023. Subiect: Membranele înțelegerii și rolul spiritului în lumea actuală
- Bălan, Marin. Emisiunea *Cultura română, acasă și în lume* la Radio România Internațional, 16 noiembrie 2023. Discuție privind cartea: *Cum să faci filosofie pentru copii?* https://www.rrr.ro/ro_ro/cultura_romana_acasa_si_in_lume_16112023-2694270?fbclid=IwAR2lXUbCVc0VnAMgCKeEUqxaNLda06Cfls7v2LpmvePIaSK_FdCgHhXfrPU
- Bălan, Marin. Emisiunea „Știința 360”, Radio România Cultural, 24 noiembrie 2023. Discuție despre cartea *Cum să faci filosofie cu copiii?* Transmisiune în direct de la Târgul de Carte Gaudeamus (Pavilionul central ROMEXPO) https://www.radioromaniacultural.ro/live/?fbclid=IwAR1ZywArHggdPaEq7OejQ9cuXKqEmpFLQCFQV29_fbI7yxS6VyWq9tCIPQ8
- Bălan, Marin. Emisiunea Radio România București, 25 noiembrie 2023. Lansarea cărții *Cum să faci filosofie cu copiii?* la Târgul de carte GAUDEAMUS <https://www.facebook.com/100063996872511/videos/733269471558641>

Model: Nume, prenume / Emisiunea / Subiectul abordat

- Articole de popularizare a științei

12. Teze de doctorat / postdoctorat susținute și confirmate în anul 2023 de membrii echipei proiectului

- BOGATU, Eugenia. Teza de doctor habilitat, *Perspective pragmatiste în comunicare. Interpretări semiotice*, 2023.
- MĂRGĂRINT, Tatiana. Teza de doctor, *Particularități ale comportamentului ritual și tabuului în funcționalitatea subculturilor*, 2023.
- URSU, Cristina. Teza de doctor, *Structuri și interferențe contextuale ale raționalității interpretative*. În curs de realizare, etapa finală, cu partea practică – aplicarea cercetării realizate în cadrul proiectului.

13. Concluzii

Urmare a celor realizate putem constata că proiectul **Abordarea epistemologică a dezvoltării personale și a educației pentru societate: de la strategiile transdisciplinare la finalitățile pragmatice ale societății actuale din Republica Moldova (2023)** a fost realizat cu succes de către membrii echipei. A fost depus efort maxim pentru a realiza toate obiectivele și activitățile planificate. În acest an am cercetat în profunzime tot ce ține de componenta epistemologică a educației pentru societate, aspectelor epistemologice a dezvoltării personale la adolescenți, elaborarea întrebărilor utilizate în filosofia pentru copii în cadrul atelierelor de filosofie, aplicarea gândirii critice la copiii implicați în ateliere de filosofie, dezvoltarea identității la adolescenți prin filosofia pentru copii, performanța creativă ca finalitate a educației pentru societate etc. Membrii echipei au participat la conferințe prestigioase, au publicat rezultatele cercetărilor în articole, monografii, manuale, teză de doctor habilitat. Valoroase au fost **Seminarele de cercetare** realizate în cadrul proiectului care au permis creșterea profesională a membrilor echipei de proiect dar și a cercetătorilor științifici, studenților, masteranzilor invitați în înțelegerea *dezvoltării competențelor socio-emoționale la adolescenți, dezvoltării și competenței în educație, statul de drept, tradiția „gazetei matematice” și importanța ei în domeniul educației*.

În concluzie afirmăm, cunoașterea ființei umane se regăsește în încercarea noastră de a ne orienta spre cunoașterea propriului sine. „Dezvoltarea personală”, „Educația pentru societate” țin de un proiect prin care o persoană se valorifică pe sine la cel mai înalt nivel. Grija de sine, în plan terapeutic, presupune o conectare reușită și la timp cu propria sa lume lăuntrică. Preocuparea de sine în raport cu sine însuși se raportează și la preocuparea de sine în raport cu Celălalt, inclusiv la preocuparea de sine în raport cu universul. „Dezvoltarea personală”, „Educația pentru societate” pot fi percepute și în calitate de exercițiu fenomenologic. În această perspectivă de interpretare a contextului heideggerian, autenticitatea vizează ființa umană ca proiect, pentru că anume această perspectivă oferă posibilitatea unei viziuni extinse de înțelegere a lucrurilor. Sinele orientat spre exterior denotă aspectul social, adică perspectiva pragmatică. La nivelul sferei publice, sinele interiorizează atitudinile, comportamentele celorlalți. În contextul interpretării pragmatiste, gândirea și acțiunea trebuie să realizeze un tot întreg în cazul proiectului de sine, doar în asemenea caz putem vorbi de o interpretare holistă în raport cu înțelegerea acestui tip de proiect.

Conducătorul de proiect E. Bogatu / BOGATU Eugenia

Data: 04 ianuarie 2024

LȘ

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect în anul 2023

Abordarea epistemologică a dezvoltării personale și a educației pentru societate: de la strategiile transdisciplinare la finalitățile pragmatice ale societății actuale din Republica Moldova

Cifrul proiectului 20.80009.1606.08

Activitățile realizate în cadrul proiectului *Abordarea epistemologică a dezvoltării personale și a educației pentru societate: de la strategiile transdisciplinare la finalitățile pragmatice ale societății actuale din Republica Moldova*, le considerăm valoroase deoarece impactul lor social și științific vine de la o realitate obiectivă din punct de vedere pragmatic: lipsa unei viziuni și abordări filosofice a conceptelor de educație pentru societate și dezvoltare personală; lipsa unor manuale pentru disciplinele *Dezvoltare personală* și *Educația pentru societate* pentru ciclurile de gimnaziu și liceu. Abordarea filosofică în cadrul curriculum-urilor prevăzute pentru aceste 2 discipline este atât de necesară, mai ales ținând cont și de faptul că cea mai profundă viziune și abordare complexă a formării viitorilor cetățeni ai Republicii Moldova vine dinspre filosofie. Este vorba de o filosofie pragmatistă care ar re-orienta și ar ghida învățământul din Republica Moldova spre autenticitate, respectiv spre niște finalități pragmatice care presupun formarea unor personalități integre, capabile să acționeze eficient atât la nivel privat, cât și la nivelul sferei publice. În cadrul acestui proiect am demonstrat importanța strategiilor transdisciplinare în predarea disciplinelor socio-umane în școală, universitate, mai ales că actuala paradigmă care se impune în formarea elevilor, studenților din punct de vedere cognitiv este cea de natură interpluri-transdisciplinară.

Câteva dintre activitățile realizate de către membrii echipei sunt: conceptul de manual - *Dezvoltare personală, cl.12* care va putea servi drept suport pentru elevii și profesorii implicați în activitatea de predare-învățare; conceptul de manual - *Educație pentru societate, cl.12* care va putea servi drept suport pentru elevii și profesorii implicați în activitatea de predare-învățare; 5 ateliere de *Filosofie pentru copii*; 12 teze ale conferințelor publicate; mai mult de 10 articole publicate, mai mult de 30 de participări la conferințe; organizată Masa Rotundă cu privire la rezultatele obținute în cadrul proiectului; organizarea, moderarea mesei rotunde la tema „Profesorii în societatea digitală: noi competențe și o nouă filosofie didactică?” în cadrul Conferinței Internaționale „Smart Diaspora: Diaspora în Învățământul Superior, Știință, Inovare, Antreprenoriat 2023”, 10-13 aprilie, Timișoara, atelierul „*Educație pentru societate: pedagogii inovative bazate pe evidențe și transformare digitală, politici educaționale, educație morală. Practici relevante.*”; organizate 7 Seminare de cercetare.

Rezultatele obținute sunt în acord cu obiectivele, acțiunile planificate, resursele umane și materiale. Astfel, în total, s-au obținut următoarele rezultate:

Monografii – 3

Capitole în monografii naționale/internaționale – 5

Articole în reviste științifice din bazele de date Web of Science și SCOPUS – 2

Articole în alte reviste științifice din străinătate recunoscute – 7

Articole în reviste din Registrul National al revistelor de profil, categoria B – 1

Articole în culegeri științifice naționale/internaționale – 1

Teze ale conferințelor științifice – 12

Teze de doctor habilitat -1

Ghid metodic pentru învățământul universitar – 1

Concept de manual *Dezvoltare personală, cl.12* – 1

Concept de manual *Educație pentru societate, cl.12* - 1

În acest an echipa proiectului a cercetat în profunzime tot ce ține de componenta epistemologică a educației pentru societate, aspectelor epistemologice a dezvoltării personale la adolescenți, elaborarea întrebărilor utilizate în filosofia pentru copii în cadrul atelierelor de filosofie, aplicarea gândirii critice la copiii implicați în ateliere de filosofie, dezvoltarea identității la adolescenți prin filosofia pentru copii, performanța creativă ca finalitate a educației pentru societate etc. Urmare a celor realizate putem constata că proiectul **Abordarea epistemologică a dezvoltării personale și a educației pentru societate: de la strategiile transdisciplinare la finalitățile pragmatice ale societății actuale din Republica Moldova** a fost realizat cu succes de către membrii echipei. A fost depus efort maxim pentru a realiza toate obiectivele și activitățile planificate.

The activities carried out within the project **Epistemological approach of personal development and education for the society: from transdisciplinary strategies to the pragmatic finalities of the current society in the Republic of Moldova**, we consider them valuable because their social and scientific impact comes from an objective reality from a pragmatic point of view: lack of a vision and philosophical approach to the concepts of education for society and personal development; the lack of textbooks for the subjects *Personal Development* and *Education for Society* for the middle school and high school cycles. The philosophical approach within the curricula provided for these 2 subjects is so necessary, especially taking into account the fact that the most profound vision and complex approach to the training of the future citizens of the Republic of Moldova comes from philosophy. It is a pragmatist philosophy that would re-orient and guide the education in the Republic of Moldova towards authenticity, respectively towards some pragmatic goals that presuppose the formation of integral personalities, capable of acting effectively both in the private and in the public sphere. In this project, We demonstrated the importance of transdisciplinary strategies in the teaching of socio-human subjects in school, university, especially since the current paradigm that is imposed in the training of students, students from a cognitive point of view is of an inter-pluri-transdisciplinary nature.

Some of the activities carried out by the team members are: the textbook concept - *Personal development, cl.12* which will be able to serve as support for students and teachers involved in the teaching-learning activity; the textbook concept - *Education for society, cl.12* which will be able to serve as support for students and teachers involved in the teaching-learning activity; 5 Philosophy workshops for children; 12 conference theses published; more than 10 published articles; more than 30 participations in conferences; organized Round Table regarding the results obtained within the project; organizing, moderating the round table on the topic „Teachers in the digital society: new skills and a new didactic philosophy?” within the International Conference „Smart Diaspora: Diaspora in Higher Education, Science, Innovation, Entrepreneurship 2023”, April 10-13, Timisoara, the workshop „Education for society: innovative pedagogies based on records and digital transformation, educational policies, moral education. Relevant practices”; organized 7 Research Seminars.

The results obtained are in accordance with the objectives, planned actions, human and material

resources. Thus, in total, the following results were obtained:

Monographs – 3

Chapters in national/international monographs – 5

Articles in scientific journals from the databases Web of Science and SCOPUS – 2

Articles in other recognized foreign scientific journals – 7

Articles in magazines from the National Register of professional magazines, category B – 1

Articles in national/international scientific collections – 1

Theses of scientific conferences – 12

PhD theses – 1

Methodical guide for university education – 1

Textbook concept Personal development, cl. 12 – 1

Textbook concept Education for society, cl.12 – 1

This year the project team researched in depth everything related to the epistemological component of education for society, the epistemological aspects of personal development in adolescents, the elaboration of questions used in philosophy for children in philosophy workshops, the application of critical thinking to children involved in workshops of philosophy, identity development in teenagers through philosophy for children, creative performance as the purpose of education for society, etc. Following what has been achieved, we can state that the project **Epistemological approach of personal development and education for the society: from transdisciplinary strategies to the pragmatic finalities of the current society in the Republic of Moldova** was successfully carried out by the team members. Maximum effort was made to achieve all planned objectives and activities.

Conducătorul de proiect BOGATU Eugenia

Data: 04 ianuarie 2024

LȘ

**Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice
publicate în anul 2023 în cadrul proiectului din Programul de Stat**

Abordarea epistemologică a dezvoltării personale și a educației pentru societate: de la strategiile transdisciplinare la finalitățile pragmatice ale societății actuale din Republica Moldova

1. Monografii (recomandate spre editare de consiliul științific/senatul organizației din domeniile cercetării și inovării)

1.1. monografii internaționale

1.2. monografii naționale

1. BĂLAN, Marin. Cum să faci filosofie cu copii? București: Eikon, 2023. p. 282. ISBN 978-606-49-0864-3.
2. BOGATU, Eugenia. Perspective pragmatiste în comunicare. Interpretări semiotice. București: Editura Universității din București, 2023.
3. NIȚĂ, Adrian. Membranele înțelegerii. Iași: Institutul European, 2023, 245 p. ISBN 978-606-24-0363-8.

2. Capitole în monografii naționale/internaționale

1. NIȚĂ, Adrian. Leibniz despre principiul continuității. În: Ion Tănăsescu (coord), Studii de istoria filosofiei universale, vol XXXI, București, Editura Academiei, 2023, pp. 167-180.
2. NITA, Adrian. Time and understanding in the best of all possible worlds. In : Wenchao Li (ed.), *Le present est plein de l'avenir, et chargé du passé*, Berlin, Verlag De Gruyter, 2023, vol. 2, pp. 556-560. https://www.repo.uni-hannover.de/bitstream/handle/123456789/14444/Leibniz_Kongress_2023_Band_2.pdf?sequence=1&isAllowed=y
3. BALINISTEANU, Tudor, NITA, Adrian, DRAME, Mamadou, MOTRESCU, Emanuela. Foreword. Aesthetics and Neuroaesthetics. In BALINISTEANU, Tudor (ed.), *Neuroaesthetics: a methods-based Introduction*, London, Palgrave Macmillan, 2023, pp. 1-14.
4. NIȚĂ, Adrian. Continuitate și posibilitate în gândirea lui Leibniz. În: Ion Tănăsescu (coord), *Studii de istoria filosofiei universale*, vol XXXI, București, Editura Academiei, 2023.
5. BOGATU, Eugenia. Reason, Memory and Education in Leibniz's Metaphysics, In: *Vorträge des XI. Internationalen Leibniz-Kongresses* 31. Juli – 4 August 2023, Leibniz Universität Hannover Deutschland, Band 1, Herausgegeben von Wenchao Li, Charlotte Wahl, Sven Erdner, Bianca Carina Schwarze und Yue Dan, 2023, pp. 133-136 <https://www.repo.uni-hannover.de/handle/123456789/14442>

3. Editor culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale/internaționale

4. Articole în reviste științifice

4.1. în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS (cu indicarea factorului de impact IF)

1. BOGATU, Eugenia. Considerații privind etica cercetării științifice în contextul învățământului doctoral din Republica Moldova. In: *ANNALES DE L'UNIVERSITÉ DE*

CRAIOVA SERIE DE PHILOSOPHIE, vol. 52, 2023, SCOPUS, Philosopher's Index, European Reference Index for the Humanities (ERIH Plus, Philosophy), Regesta Imperii - Akademie der Wissenschaften und der Literatur Mainz, ICI World of Journal, EBSCO, CEEOL, 2023

2. NITA, Adrian. Identitate și adevăr la Salman Rushdie, În: *Analele Universității din Craiova. Seria Filosofie*, nr 2, 2023

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute

1. BOGATU, Eugenia. Considerations regarding the Ethics of scientific research in the context of doctoral education in the Republic of Moldova. In: *Euromentor Journal. Studies about Education*, vol XIV, nr. 1, martie 2023, pp. 74-90.
2. BOGATU, Eugenia. Reason, Memory and Education in Leibniz's Metaphysics, In: *Vorträge des XI. Internationalen Leibniz-Kongresses* 31. Iuli – 4 August 2023, Leibniz Universität Hannover Deutschland, Band 1, Herausgegeben von Wenchao Li, Charlotte Wahl, Sven Erdner, Bianca Carina Schwarze und Yue Dan, 2023, pp.133-136 <https://www.repo.uni-hannover.de/handle/123456789/14442>
3. BOGATU, Eugenia. Implicarea femeilor în educația pentru societate. Cazul Republicii Moldova. În: *Volumul Secolul XXI sub lupa expertelor. Diplomatie, securitate, drept, economie, feminism, comunicare*, Coordonatoare Ioana Constantin-Bercean, Editura ISPRI, Academia Română, București, categoria A, 2023
4. BOGATU, Eugenia. Implications of Women in Education for Society. The case of the Republic of Moldova. În: *Revista ISPRI, Academia Română, București*, 2023
5. NIȚĂ, Adrian. Membranele înțelegerii. În: *Journal of Inter & Transdisciplinary Studies*, nr. 2, 2023
6. URSU, Cristina. From Granularity to the Big Picture: Construction of the „Narrative Thread” In: *Annals of philosophy, social and human disciplines*, revista Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, România. ISSN 2069-4016
7. URSU, Cristina. De la detaliu la întreg: despre construcția „firului narativ”. În: *Revista de filosofie*, nr. 5, 2023.

4.3. în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei

1. URSU, Cristina. Rolul întrebării în cercetarea filosofică. „Peter Pan” și o întrebare existențială. În: *Studia Universitatis Moldaviae*. Categoria B.

4.4. în alte reviste naționale

5. Articole în culegeri științifice naționale/internaționale

5.1. culegeri de lucrări științifice editate peste hotare

5.2 culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova

1. Ursu, C., *Interpretări fenomenologice ale privirii*. Conferința internațională „Educația din perspectiva valorilor” din 30 septembrie, 2023

6. Articole în materiale ale conferințelor științifice

- 6.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)
- 6.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)
- 6.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională
- 6.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

7. Teze ale conferințelor științifice

- 7.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

1. BOGATU, Eugenia. În: *Materialele Conferinței Internaționale*, Iași, Inst. Zane, Academia Română, filiala Iași, „Problematika feministă în structura social-economică a lumii contemporane”. The meaning and role of women in the post-soviet society. The case of the Republic of Moldova, Ediția a XIV-a, p.32, 2023
2. NITA, Adrian. În: *Materialele Conferinței Internaționale*, Iași, Inst. Zane, Academia Română, filiala Iași, „Problematika feministă în structura social-economică a lumii contemporane”. Filosofie și politică la Hannah Arendt, Ediția a XIV-a, p.32, 2023
3. NITA, Adrian. În: International Conference Neuroaesthetics, Imagination and Perception in the 17th Century, Suceava, 22-26 februarie 2023
4. NITA, Adrian. În: Simpozion International Exploring the Metaphysics of AN Whitehead: Process, Actual Occasions and the Divine, Creativity in Whitehead and Noica, București, 31 october-1 novembre 2023
5. BOGATU, Eugenia, NITA, Adrian. În: Colocviul Cioran, Rășinari. Emil Cioran și Joseph de Maistre – reflecții despre modernitate, 5-7 mai 2023
6. BOGATU, Eugenia. În: XXXIXe Congrès de l'ASPLF Neuchâtel, Association des sociétés de philosophie de langue française (ASPLF) mardi 22-samedi 26 août 2023. Identité fluide: une recherche inter et pluridisciplinaire Link: <https://kdrive.infomaniak.com/app/share/802634/7181ecc8-b6fe-42c5-94e4-fa0f197c335c/preview/pdf/248>

- 7.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

1. BOGATU, Eugenia. În: Colocviul Internațional de Antropologie, Ediția a IV-a, Considerații privind educația științifică în contextul învățământului doctoral din Republica Moldova. Materialele conferinței Internaționale USM, 2023
2. NITA, Adrian. În: Conferința internațională Filosofia și perspectiva umană. Institutul de Istorie al USM, Secția Filosofie. Câteva considerații despre rațiune și spirit la Houellebecq și Marion. Chișinău, 16 noiembrie 2023.
3. BOGATU, E. În: Jean Monnet International Conference „The Eastern Partnership: towards a European community of democracy and prosperity, // „Parteneriatul Estic: spre o comunitate a democrației și prosperității”. Perspective ale educației pragmatice în Republica Moldova, 2023

- 7.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

1. BOGATU, Eugenia. În: Materialele Conferinței București-Chișinău, USM „Identitate și valori culturale în context european” Educația gândirii critice în Republica Moldova: ipostaze optimizatoare, 25-27 mai, 2023, Ediția a IV-a

7.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

1. CANUDA, Eghia, an. II, licență, *Influența gândirii lui Thomas Hobbes asupra filosofiei universale*, coord. șt. Tatiana Mărgărint, dr., lect. univ.
2. CROITORU, Cătălin, an. III, licență, *Cultura pop ca mod specific de raportare la existență*, coord. șt. Tatiana Mărgărint, dr., lect. univ.

8. Alte lucrări științifice (recomandate spre editare de o instituție acreditată în domeniu)

8.1. cărți (cu caracter informativ)

8.2. enciclopedii, dicționare

8.3. atlase, hărți, albume, cataloage, tabele etc. (ca produse ale cercetării științifice)

9. Brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală, materiale la saloanele de invenții

Bogatu Eugenia, Brevet Nr.279 – „Medalia Promotor al culturii calității în educație și cercetare”, Gradul I, Ordinul Președintelui Consiliului de Conducere al Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare Nr.84-A din 14.11.2023

10. Lucrări științifico-metodice și didactice

10.1. manuale pentru învățământul preuniversitar (aprobate de ministerul de resort)

10.2. manuale pentru învățământul universitar (aprobate de consiliul științific /senatul instituției)

1. MĂRGĂRINT, Tatiana. Ghidul metodic. Metode calitative în cercetarea socială. Chișinău: CEP USM, 2023. p. 64. ISBN 978-9975-62-554-8.

10.3. alte lucrări științifico-metodice și didactice

Executarea devizului de cheltuieli,
conform anexei nr. 2.3 din contractul de finanțare pentru anul 2023

Cifrul proiectului: 20.80009.1606.08

Cheltuieli, mii lei				
Denumirea	Cod		Anul de gestiune	
	Eco (k6)	Aprobat	Modificat +/-	Precizat
Remunerarea muncii	211180	283,9		283,9
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii (24%)	212100	68,1		68,1
TOTAL		352,0		352,0

Rectorul

 ȘAROV Igor

(numele, prenumele)

(semnătura)

Contabil șef

COJOCARI Liana

(numele, prenumele)

(semnătura)

Conducătorul de proiect

BOGATU Eugenia

(numele, prenumele)

(semnătura)

Data: 04 ianuarie 2024

LȘ

Componența echipei conform contractului de finanțare 2023

Cifrul proiectului 20.80009.1606.08

Echipa proiectului conform contractului de finanțare (la semnarea contractului) pentru 2023						
Nr	Nume, prenume (conform contractului de finanțare)	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării	Data eliberării
1.	Bogatu Eugenia	1974	doctor	0,5	03.01.2023	31.12.2023
2.	Balan Marin	1961	doctor	0,5	03.01.2023	31.12.2023
3.	Niță Adrian	1964	doctor	0,5	03.01.2023	31.12.2023
4.	Mărgărint Tatiana	1974	doctor	0,5	03.01.2023	31.12.2023
5.	Ursu Cristina	1993	master	0,5	03.01.2023	31.12.2023
6.	Tcaci Constantin	1997	master	0,5	03.01.2023	31.12.2023

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor conform contractului de finanțare 33%

Modificări în componența echipei pe parcursul anului 2023					
Nr	Nume, prenume	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării
1.					
2.					

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor

Rectorul

ȘAROV Igor

(numele, prenumele)

(semnătura)

Contabil șef

COJOCARU Liliana

(numele, prenumele)

(semnătura)

Conducătorul de proiect

BOGATU Eugenia

(numele, prenumele)

(semnătura)

Data: 04 ianuarie 2024

LȘ